

STANOVISKO VLÁDY

k návrhu poslanců Miroslava Kalouska, Dominika Feriho, Heleny Langšádlové, Markéty Pekarové Adamové, Karla Schwarzenberga, Františka Váchy a Vlastimila Válka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (sněmovní tisk č. 231)

Vláda na svém zasedání dne 31. července 2018 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k tomuto návrhu zákona **nesouhlasné stanovisko**, a to zejména z následujících důvodů:

1. Vláda v předloženém materiálu postrádá argumenty svědčící pro nutnost zrušení mechanismu prokazování původu majetku. Důvodová zpráva pouze uvádí, že toto zrušení se navrhuje pro jeho nesystémovost, aniž by zároveň zmiňovala, v čem tato nesystémovost spočívá, chybí rovněž odůvodnění hlavních principů navrhované úpravy, vysvětlení její nezbytnosti, ekonomické dopady a její případné přínosy do budoucna. Předkladatelé svůj návrh opírají o názor, že náš právní řád i bez institutu prokazování původu majetku umožňuje finanční správě efektivně postihovat nelegální příjmy a šedou ekonomiku. Podrobněji však neuvádějí, jaké nástroje mají na mysli a jakým způsobem a do jaké míry lze těmito nástroji nahradit funkci tohoto institutu, resp. jak by bylo možno šetrnějším a efektivnějším způsobem dosáhnout daného cíle.
2. Vláda upozorňuje, že důvodem pro zavedení institutu prokazování původu příjmů byla potřeba upravit stávající mechanismy daňového práva tak, aby bylo možno odhalit nepřiznané nebo zatajené příjmy poplatníků daní z příjmů a následně je zdanit, nikoliv odčerpat nelegálně nabytý majetek či sankcionovat pachatele potenciálně trestné činnosti prostřednictvím daní. Zatajené příjmy jsou zjišťovány na základě individuálního přístupu kombinujícího vyhledávací činnost správce daně a dialog s poplatníkem, přičemž správce daně vychází z důvodného podezření, že poplatník daně z příjmů nepřiznává své příjmy podléhající dani z příjmů ve skutečné výši, a to na základě rozporu mezi nárůstem jmění, spotřebou nebo jiným vydáním poplatníka daně z příjmů a příjmy, které správci daně poplatník deklaroval v minulých obdobích. V principu se tak nejedná o nový institut, pouze bylo přistoupeno k explicitnímu definování způsobu, jakým správce daně má vést komunikaci s poplatníkem ohledně ověření plnění jeho daňových

povinností, aby výsledek byl efektivní a proporcionální. To vše při zachování dosavadních prekluzivních lhůt vymezujících časovou působnost interakce mezi správcem daně a daňovým subjektem.

3. Cílem právní úpravy prokazování původu příjmů je tedy boj proti daňovým únikům, transparentnost majetkových transakcí a odhalování zatajených nezdaněných příjmů. Jedná se o proporcionální daňový mechanismus, který nenahrazuje, nýbrž doplňuje trestněprávní mechanismy v boji proti daňovým únikům a má hlavně preventivní funkci. Vláda tedy nepovažuje za vhodné rušit úpravu, která od svého zavedení funguje bez větších obtíží a nemá v právním řádu adekvátní náhradu.
4. Za významný nedostatek předloženého návrhu zákona dále vláda pokládá i skutečnost, že návrh postrádá přechodné ustanovení, které by řešilo, jakým způsobem mají být ukončena již započatá řízení. V případě, že by došlo ke zrušení institutu, který již nějaký čas funguje, a adresáti právní normy již plní povinnosti, které jim tato norma ukládá, není ji možno zrušit bez dalšího, ale je třeba se pomocí přechodných ustanovení vypořádat s přechodem na úpravu, v níž tento institut již nebude existovat.